

PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU

wrocławski teatr lalek

WOLFGANG AMADEUSZ MOZART

CZARODZIEJSKI FLET

reżyseria Marek Zákostelecký

wiek 6+

CZYM JEST PRZEDPRZEWODNIK DO SPEKTAKLU „CZARODZIEJSKI FLET”?

Przedprzewodnik do spektaklu to informacje, z którymi warto zapoznać się przed wizytą w Teatrze. Dzięki przedprzewodnikowi dowiesz się więcej na temat przedstawienia, na które się wybierasz.

Znajdziesz w nim informacje m.in. na temat:

- 🎵 treści i źródeł powstania spektaklu „Czarodziejski flet”
- 🎵 estetyki, którą posługują się twórcy przedstawienia
- 🎵 trudniejszych tematów
- 🎵 intensywnych bodźców dźwiękowych i świetlnych
- 🎵 dostępności przedstawienia dla widzów o szczególnych potrzebach

PO CO NAM PRZEDPRZEWODNIKI DO SPEKTAKLI?

Nowe spektakle Wrocławskiego Teatru Lalek powstają na podstawie różnych tekstów. Przedstawienia dotyczą ważnych, a często trudnych tematów. Wykorzystują zróżnicowane środki artystyczne. Zdarza się, że po ich obejrzeniu dzieci i młodzież zadają opiekunom wiele pytań. Odbiór przedstawień wywołuje żywe emocje. Przedprzewodnik pozwala się na te pytania i emocje przygotować.

DLA KOGO JEST PRZEDPRZEWODNIK?

Dla wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o przedstawieniu, w tym:

- 👤 rodziców i nauczycieli, którzy chcą być przygotowani na trudniejsze treści w przedstawieniach lub intensywne, mocno oddziałujące środki wyrazu,
- 👤 osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnościami, neuro różnorodnych lub w kryzysach zdrowia psychicznego.

**wrocławski
teatr lalek**

SPIS TREŚCI

Przed wizytą w teatrze. Teatralne zasady	4
Najważniejsze informacje o przedstawieniu „Czarodziejski flet”	7
O czym jest spektakl „Czarodziejski flet”?”?	8
Jaką estetyką posługują się twórcy przedstawienia?	10
Kto występuje w przedstawieniu „Czarodziejski flet”?”?	12
Światła i dźwięki w spektaklu	14
Mapa dźwięków na osi czasu spektaklu	16
Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu	18
Trudne tematy – scena kryzysu Papagena	22
Czy przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnościami?	23
Czy przedstawienie jest odpowiednie dla widzów neuroróżnorodnych?	25
W jaki sposób rodzic lub nauczyciel może wesprzeć widzów w odbiorze i rozumieniu spektaklu?	27
Słowniczek trudniejszych pojęć	30
Kontakt	32

W spektaklu pojawia się krótka scena kryzysu jednego z bohaterów. Jeśli doświadczasz kryzysu zdrowia psychicznego lub jesteś rodzicem / nauczycielem osoby w kryzysie, zapoznaj się z treścią przedprzewodnika do przedstawienia. Na podstawie zamieszczonych tu opisów (szczególnie strona 22) możesz zdecydować, czy wybór spektaklu jest odpowiedni.

1. PRZED WIZYTĄ W TEATRZE

Przedstawienie pod tytułem „Czarodziejski flet” gramy na Dużej scenie Wrocławskiego Teatru Lalek.

Miejsce

Wrocławski Teatr Lalek znajduje się w ścisłym centrum miasta, przy pl. Teatralnym 4.

Dojazd do teatru

Możesz do nas dojechać komunikacją miejską. Najbliższe duże, płatne parkingi znajdują się w Renomie oraz w Narodowym Forum Muzyki. Jeśli nie czujesz się dobrze na zamkniętych, wielopoziomowych parkingach, otwarte, płatne parkingi znajdują się przy ul. Teatralnej i przy ul. Podwale. Jest tam jednak niewiele miejsc i możesz mieć trudność z pozostawieniem samochodu. Pamiętaj, że do teatru warto przybyć chwilę wcześniej. Uwzględnij ten czas w trakcie planowania trasy dojazdu.

Obsługa widza

W budynku przywitają Cię pracownicy obsługi widowni. Pracownicy obsługi widowni są zwykle ubrani na czarno i mają żółte plakietki z logotypem Wrocławskiego Teatru Lalek. Sprawdzą Twój bilet, pokierują do szatni i na widownię oraz odpowiedzą na pytania. Gdy wejdiesz na salę widowiskową, pomogą Ci w znalezieniu Twojego miejsca.

Szatnia, sklepik i kawiarenka

Szatnia znajduje się po prawej stronie od głównego wejścia i jest bezpłatna. Możesz w niej pozostawić swoją kurtkę lub płaszcz. Dodatkowo, w szatni możesz wypożyczyć słuchawki wyciszające, jeśli jesteś wrażliwy na głośne dźwięki.

Sklepik teatralny znajduje się przy szatni.

Możesz w nim kupić pamiątki, np. magnes, plakat, książkę. Sklepik jest otwarty zazwyczaj w weekendy. Przy sklepiku są też dwa ekrany, na których wyświetlają się dynamiczne zwiastuny różnych spektakli.

W weekendy przy Dużej scenie działa kawiarenka teatralna. Możesz w niej kupić coś do picia i słodką przekąskę. Kawiarenka jest niewielka, czasem będziesz musiał poczekać w kolejce.

Foyer i Duża scena

Po przyjeździe do teatru nie możesz od razu zająć miejsca w sali widowiskowej. Na rozpoczęcie spektaklu czekasz w foyer (czyli hallu, który znajduje się przed wejściem do sali widowiskowej), może być tłoczno i głośno. W tym czasie aktorzy i obsługa przedstawienia sprawdzają, czy scena i widownia są idealnie przygotowane. Gdy wszystko jest dopięte na ostatni guzik, możemy rozpocząć przedstawienie.

Na sali widowiskowej znajduje się 280 miejsc. Widzowie siedzą w miękkich fotelach. Scena, na której znajduje się scenografia i grają aktorzy, mieści się na podwyższeniu. Widownia i scena to dwie oddzielne strefy. Widzowie pozostają na widowni, a aktorzy grają na scenie.

Chwilę przed rozpoczęciem spektaklu pracownicy obsługi widowni zamykają drzwi do sali. Na krótki moment gasną światła. Jeśli nie czujesz się dobrze w ciemności, powiedz o tym osobie, z którą jesteś. Podczas rezerwacji możesz wybrać miejsca bliżej wyjścia, czyli te na brzegach rzędów.

Teatralne zasady

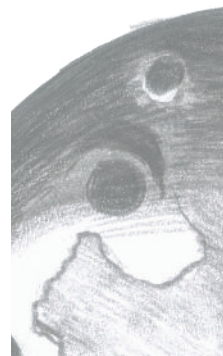
Pamiętaj, że teatr nie pokazuje historii wprost. Często posługuje się metaforą – to znaczy, że obrazy na scenie nie są dosłowne, ale mają dodatkowe sensory, wywołują różne skojarzenia. Czasem twórcy wymyślają teatralne czary. Dzięki temu możesz w teatrze zobaczyć rzeczy, które nie zdarzają się w prawdziwym świecie. Bo teatr to dobre miejsce dla Twojej wyobraźni.

Jeśli jesteś wrażliwy na głośne dźwięki, pamiętaj o możliwości skorzystania ze słuchawek wyciszających. Możesz przynieść swoje słuchawki lub bezpłatnie wypożyczyć je w szatni Teatru. Słuchawki, które posiadamy są przeznaczone dla dzieci w wieku 5–12 lat. Ich ilość jest ograniczona. Słuchawki nie wygłuszają całkowicie, ale pozwalają na obniżenie natężenia dźwięku o około 20 dB.

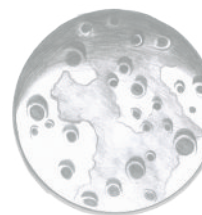
W trakcie spektaklu zawsze możesz wyjść. Jeśli zdarza Ci się czuć na przedstawieniach niekomfortowo i potrzebujesz chwili wytchnienia, warto zająć miejsca na brzegach rzędów. Dzięki temu opuścisz salę szybko i wygodnie oraz nie będziesz przeszkadzać innym widzom. Podczas wyjścia zawsze możesz liczyć na pomoc pracowników obsługi widowni.

Na sali widowiskowej nie można jeść ani pić. Możesz natomiast skorzystać ze swojego picia lub jedzenia w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

Na sali widowiskowej nie można korzystać z telefonów komórkowych. Światło ekranu i dźwięki przeszkadzają innym widzom. Jeśli potrzebujesz skorzystać z telefonu, możesz to zrobić w foyer przed rozpoczęciem i po zakończeniu przedstawienia.

2. NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PRZEDSTAWIENIU „CZARODZIEJSKI FLET”

Przedstawienie pt. „Czarodziejski flet” to inscenizacja opery Wolfganga Amadeusza Mozarta z librettem (czyli tekstem) Emanuela Schikanedera. Spektakl miał swoją premierę 15.11.2014. Stworzyli go twórcy z Polski i Czech. Na język polski dzieło przetłumaczyli Bogdan Ostromięcki i Witold Rudziński. Tekst na potrzeby WTL-u zaadaptowali Marek Zákostelecký oraz Elżbieta Chowaniec. Marek Zákostelecký jest również reżyserem i scenografem spektaklu. Elżbieta Chowaniec z kolei odpowiada też za dramaturgię. Oprawę muzyczną zaaranżował Vratislav Šrámek, opieką wokálną aktorów objęła Magdalena Śniadecka. Za ruch sceniczny i choreografię, odpowiedzialna jest Aneta Jankowska. W spektaklu obecne są również wizualizacje autorstwa Roberta Maniaka oraz Alicji Pietruckiej. Inspicjentką przedstawienia jest Małgorzata Mańko-Drozd.

W przedstawieniu występuje dziesięcioro aktorów: Anna Bajer, Kamila Chruściel, Jolanta Góralczyk, Marta Kwiek, Patrycja Łacina-Miarka, Edyta Skarżyńska, Krzysztof Grębski, Marek Koziarczyk, Grzegorz Mazoń, Sławomir Przepiórka.

Przedstawienie trwa 65 minut.

W spektaklu nie ma przerwy.

Przedstawienie „Czarodziejski flet” polecamy widzom, którzy ukończyli 6 rok życia. To znaczy, że prezentowane treści mogą być nieodpowiednie dla dzieci młodszych: niezrozumiałe, zbyt trudne lub budzące silne emocje. Jednocześnie przedstawienie doskonale odpowiada na potrzeby widzów starszych.

3. O CZYM JEST SPEKTAKL „CZARODZIEJSKI FLET”?

W spektaklu widzowie poznają samego Wolfganga Amadeusza Mozarta. Kompozytor na ich oczach tworzy swoje klasyczne dzieło pełne magicznych instrumentów oraz wyjątkowych bohaterów.

Historia rozpoczyna się w piękną, gwieździstą noc. Księżę Tamino zostaje zaatakowany przez straszliwego węża. Z opresji ratują go jednak Trzy Damy – służące Królowej Nocy. Wkrótce bohater dowiaduje się, że córka władczyni, Pamina, jest uwięziona w zamku nikczemnego Sarastra. Królowa prosi Tamina o pomoc, a księżę bez wahania podejmuje się niebezpiecznej misji. Kieruje nim współczucie, a także miłość do Pamin.

Tamino nie wyrusza jednak w podróż sam. Towarzyszy mu Papageno – ptasznik Królowej Nocy. Jest on zabawny, impulsywny i często wpada w tarapaty. Pod warstwą humoru kryje się jednak jego samotność i wielkie marzenie o znalezieniu ukochanej.

W zamku Sarastra bohaterowie doświadczają wielu niespodziewanych wydarzeń. Tamino i Pamina stopniowo coraz lepiej poznają się. Ich miłość poddana jest jednak wielu próbom. W trakcie drogi bohaterowie odkrywają również prawdziwe intencje Królowej Nocy. Władczyni pragnie pokonać Sarastra, kapłana dnia. Chce, by na świecie zapanowała wieczna ciemność.

Plany Królowej Nocy ostatecznie nie zostają zrealizowane, a między dniem i nocą ponownie panuje potrzebna równowaga. Tamino i Pamina żyją długo i szczęśliwie, a Papageno spotyka swoją wymarzoną Papagenę. Każdy z bohaterów odnajduje swoje miejsce w świecie i bliskie osoby, na których zawsze może polegać.

„Czarodziejski flet” to spektakl pełen muzyki, humoru i wyrazistych emocji. Opowiada o relacjach przyjacielskich, rodzinnych i romantycznych, które bywają skomplikowane i wymagają odwagi oraz cierpliwości. Dzięki połączeniu najważniejszych postaci z opery, emocji i dźwięków widzowie mogą w przystępny sposób wkroczyć w świat klasycznej historii Mozarta. Spektakl mówi o strachu, pięknie, miłości, nadziei i potrzebnej w życiu równowadze. Pokazuje również, że muzyka i wyobraźnia potrafią stworzyć niezwykle, magiczny świat, w którym zarówno dzieci, jak i dorośli mogą odnaleźć coś bliskiego sobie.

Szczegółowy opis każdej sceny znajdziesz w rozdziale „Mapa treści wrazliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie **18**.

4. JAKĄ ESTETYKĄ POSŁUGUJE SIĘ PRZEDSTAWIENIE?

„Czarodziejski flet” jest spektaklem, który rozgrywa się w planie żywym. Oznacza to, że na scenie wystąpią aktorzy w kostiumach i charakteryzacji. W spektaklu pojawiają się animowane elementy scenografii.

Przestrzeń przedstawienia jest wyraźnie podzielona na dwie części, które tworzą różne światy.

Pierwszy z nich znajduje się na proscenium, czyli przed sceną główną. Ma formę pokoju wypełnionego instrumentami muzycznymi. Znajdują się w nim między innymi pianino, perkusja, kontrabas i flet poprzeczny. Kolorystyka tej części jest spokojna i stonowana. Dominują w niej odcienie bieli, szarości, brązu i czerni. To przestrzeń Mozarta, w której kompozytor tworzy swoją operę. Pokój

jest widoczny przez cały czas trwania spektaklu.

Druga część przestrzeni spektaklu znajduje się za dużym oknem. To scena właściwa, na której rozgrywa się akcja przedstawienia. Kolejne miejsca akcji powstają dzięki zmianom ruchomych, rysunkowych dekoracji. Kolorystyka tego świata jest intensywna – dominują tu wzory i barwy. Dużą rolę pełnią również światło i ruch, które tworzą tempo oraz nastrój przedstawienia. Przestrzeń za oknem ma charakter baśniowy i zmienia się wraz z przebiegiem historii.

Kontrast między tymi dwiema częściami sceny jest jednym z najważniejszych elementów estetyki spektaklu. Spokojny pokój Mozarta porządkuje odbiór i wprowadza momenty wyciszenia, natomiast scena za oknem jest wypełniona intensywnością wydarzeń i bodźców wizualnych.

Istotną rolę w budowaniu świata przedstawionego odgrywają też kostiumy. Są one bogate, barwne i wyraźnie zróżnicowane, co ułatwia rozpoznanie postaci. Tamino nosi błyszczącą zbroję, Papageno kolorowe, piórkowe ubranie, a Sarastro długą, złotistą szatę kapłana. Bohaterki historii ubrane są natomiast w suknie z gorsetami oraz duże peruki, które kojarzą się ze stylistyką baroku (okres w dziejach literatury

i sztuki między XVI a XVIII wiekiem). Stroje są celowo wyolbrzymione. To dzięki nim aktorzy wyglądają, jak postaci z baśni.

Galerię zdjęć oraz filmowy zwiastun spektaklu znajdziesz na stronie www.teatrlalek.wroclaw.pl (przy opisie przedstawienia).

5. KTO WYSTĘPUJE W PRZEDSTAWIENIU „CZARODZIEJSKI FLET”?

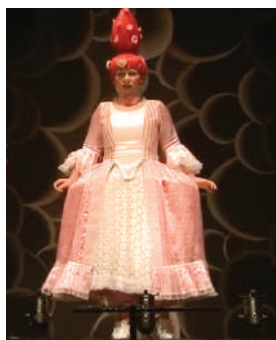
Mozart jest postacią spoza głównej historii. Pełni rolę narratora, czyli osoby, która pomaga widzom zrozumieć wydarzenia, rozgrywające się na scenie. Jest kompozytorem i muzykiem. Na oczach widzów tworzy swoją operę oraz wykonuje muzykę na żywo. Czasami przerywa akcję spektaklu, aby wyjaśnić, co dzieje się w historii lub zapowiedzieć kolejne utwory. Posługuje się trudnymi, zagranicznie brzmiącymi nazwami, jak np. aria heroica. Jego strój łączy elementy historyczne i współczesne. Podkreśla to jego szczególną rolę pośrednika między światem widzów a bohaterów.

W roli Mozarta występuje Grzegorz Mazoń.

Tamino, książę egipski, jest odważnym młodzieńcem i jedną z głównych postaci spektaklu. Na początku opowieści wyrusza, aby uratować Paminę z rąk Sarastra. Podczas swojej podróży razem z Papagenem przeżywa wiele przygód i pokonuje liczne przeszkody. Dzięki odwadze, wytrwałości oraz pomocy czarodziejskiego fletu zwycięża zło. Tamino kocha Paminę. Aby udowodnić swoje uczucie, przechodzi przez szereg prób.

W roli Tamina występuje Sławomir Przepiórka.

Pamina, to córka Królowej Nocy. Wyróżniają ją oddanie oraz wiara w miłość. Mimo nacisków matki nie zgadza się skrzywdzić Sarastra i staje po stronie dobra. Podczas kolejnych wydarzeń wspiera Tamina i razem z nim przechodzi wyznaczone próby. Pamina śpiewa partie solowe przy akompaniamencie dzwonków.

W roli Paminy występuje Marta Kwiek.

Królowa Nocy, jest władczynią królestwa nocy i matką Paminy. Na początku historii wydaje się osobą pomocną i troskliwą. Z czasem okazuje się jednak, że kieruje nią żądza władzy i chęć zemsty. Królowa pragnie pokonać Sarastra i przejąć kontrolę nad światem. Chce, aby zapanowała wieczna ciemność. Nie liczy się ze szczęściem swojej córki, ponieważ najważniejsze są dla niej jej własne cele. Nosi czarną suknię oraz koronę. Jej bezwzględność podkreśla mocny makijaż. Na scenie często pojawia się wśród błyskawic i grzmotów. Królowa Nocy wykonuje jeden z najbardziej znanych i rozpoznawalnych utworów w całej operze.

W roli Królowej Nocy występuje Patrycja Łacina-Miarka.

Sarastro, kapłan Izidy i Ozyrysa, na początku historii wydaje się groźnym przeciwnikiem. Bohaterowie wierzą, że porwał córkę Królowej Nocy. Z czasem okazuje się jednak osobą dobrą i sprawiedliwą. Sarastro posiada magiczne moce, panuje nad dniem i dba o zachowanie równowagi w świecie. Pomaga też Taminowi i Paminie podczas ich prób. Śpiewa spokojnym, niskim głosem operowym.

W roli Sarastra występuje Krzysztof Grębski.

Papageno, ptasznik Królowej Nocy, opiekuje się ptakami. Odznacza się pozytywną energią i pewnością – często żartuje. Po tym, jak niesłusznie przypisuje sobie pokonanie groźnego węża, zostaje wysłany razem z Taminem do zamku Sarastra. Największym marzeniem Papagena jest znalezienie ukochanej. W pewnym momencie historii traci nadzieję i przeżywa poważny kryzys psychiczny (zobacz więcej na s. [22](#)).

W roli Papagena występuje Marek Koziarczyk.

Papagena pojawia się niespodziewanie pod koniec spektaklu. Początkowo ukrywa się pod przebraniem Śmierci. Później okazuje się młodą i piękną dziewczyną. Jest bardzo podobna do Papagena. Szybko zakochuje się w Ptaszniku i chce z nim założyć rodzinę.

W roli Papageny występuje Edyta Skarżyńska.

Damy Królowej Nocy to trzy kobiety, które służą Królowej. Mają magiczne moce, potrafią np. zatrzymać czas czy pokonać groźnego węża. Kilka razy niespodziewanie pojawiają się na scenie i zmieniają bieg akcji. Wszystkie ubrane są w długie, czarne suknie. Noszą duże peruki w stylu barokowym oraz wyrazisty makijaż. Śpiewają razem w wielogłosie przy akompaniamencie pianina, które brzmi, jak klawesyn.

W roli Dam występują Anna Bajer, Kamila Chruściel, Jolanta Góralczyk.

Śmierć jest postacią epizodyczną, czyli pojawia się tylko w kilku scenach. Niepokojąca postać pojawia się przy akompaniamencie mrocznej muzyki. Śmierć ściga Papagena. Nosi długą czarną szatę z kapturem. Nie widać jej twarzy.

W roli Śmierci występuje Edyta Skarżyńska.

6. ŚWIATŁA I DŹWIĘKI W SPEKTAKLU

światła

W przedstawieniu „Czarodziejski flet” światło buduje dwa wyraźnie oddzielne światy: pokój Mozarta oraz baśniową przestrzeń opowieści, prezentowanej w oknie. Gdy akcja przenosi się do historii opery, mieszkanie kompozytora jest przyciemnione, znika w półmroku. W ten sposób światło wskazuje, która część sceny jest w danym momencie najważniejsza.

Dodatkowo, oświetlenie pełni funkcję budowania nastroju i podkreśla charakter konkretnych postaci. Ciepłe i jasne odcienie reflektorów towarzyszą bohaterom pozytywnym w spokojnych scenach. Natomiast zimne i ciemne światła pojawiają się w momentach grozy i napięcia.

Poza kilkoma krótkimi momentami twórcy unikają blackoutów, czyli całkowitych wyciemnień – w ciemniejszych momentach na scenie panuje półmrok, a wszystkie postaci są delikatnie oświetlone i rozpoznawalne.

W spektaklu są sceny, w których światło szybko i rytmicznie mruga. Jeśli jesteś wrażliwy na takie zmiany oświetlenia, przygotuj się na:

- 7 5:00 burzę: dynamiczną migającą, czarno-białą projekcję
- 7 12:00 burzę: dynamiczną migającą, czarno-białą projekcję
- 7 17:00 pojawienie się Królowej Nocy
- 7 53:00-55:00 próbę ognia

dym sceniczny

W przedstawieniu nie jest wykorzystywany dym sceniczny.

W scenie walki Tamina z wężem jest wykorzystywany efekt pirotechniczny. Nad głową węża na krótki moment pojawia się błysk i dym.

projekcje

W spektaklu pojawiają się liczne projekcje. Są wyświetlane na ekranie w głębi sceny (widok z okna jest ekranem). W pierwszej połowie przedstawienia projekcje są raczej statyczne, czarno-biało-niebieskie. Przypominają niebo w różnych odsłonach, np. gwieździste lub burzowe. W późniejszych etapach projekcje stają się bardziej dynamiczne i kolorowe – szczególnie wyraźne robią się podczas sceny miłosnych prób, gdy za bohaterami pojawiają się ruchome rysunki ognia i wody.

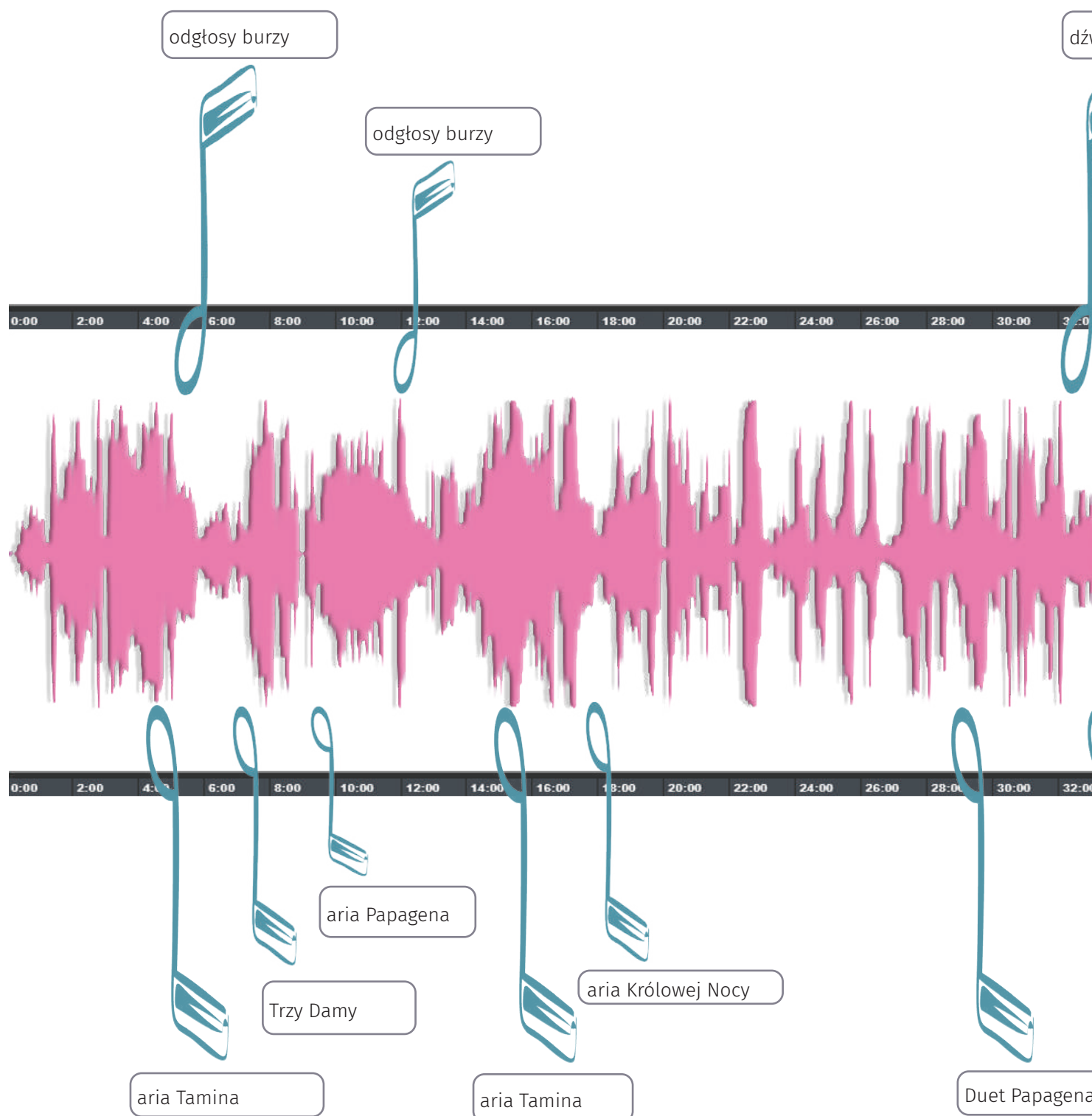
dźwięki

„Czarodziejski flet” jest spektaklem muzycznym. Historia w dużej mierze opowiadana jest za pomocą śpiewanych partii. Dzięki nim widz poznaje bohaterów, ich emocje oraz decyzje, np. Papageno, śpiewając, przedstawia się, Królowa Nocy prezentuje swoje plany, a Sarastro opowiada o równowadze i porządku. Spektakl sięga po operowe motywy i melodie pierwowzoru Mozarta. Aranżacja ich na pojedyncze instrumenty jest łatwiejsza w odbiorze dla młodszych widzów spektaklu.

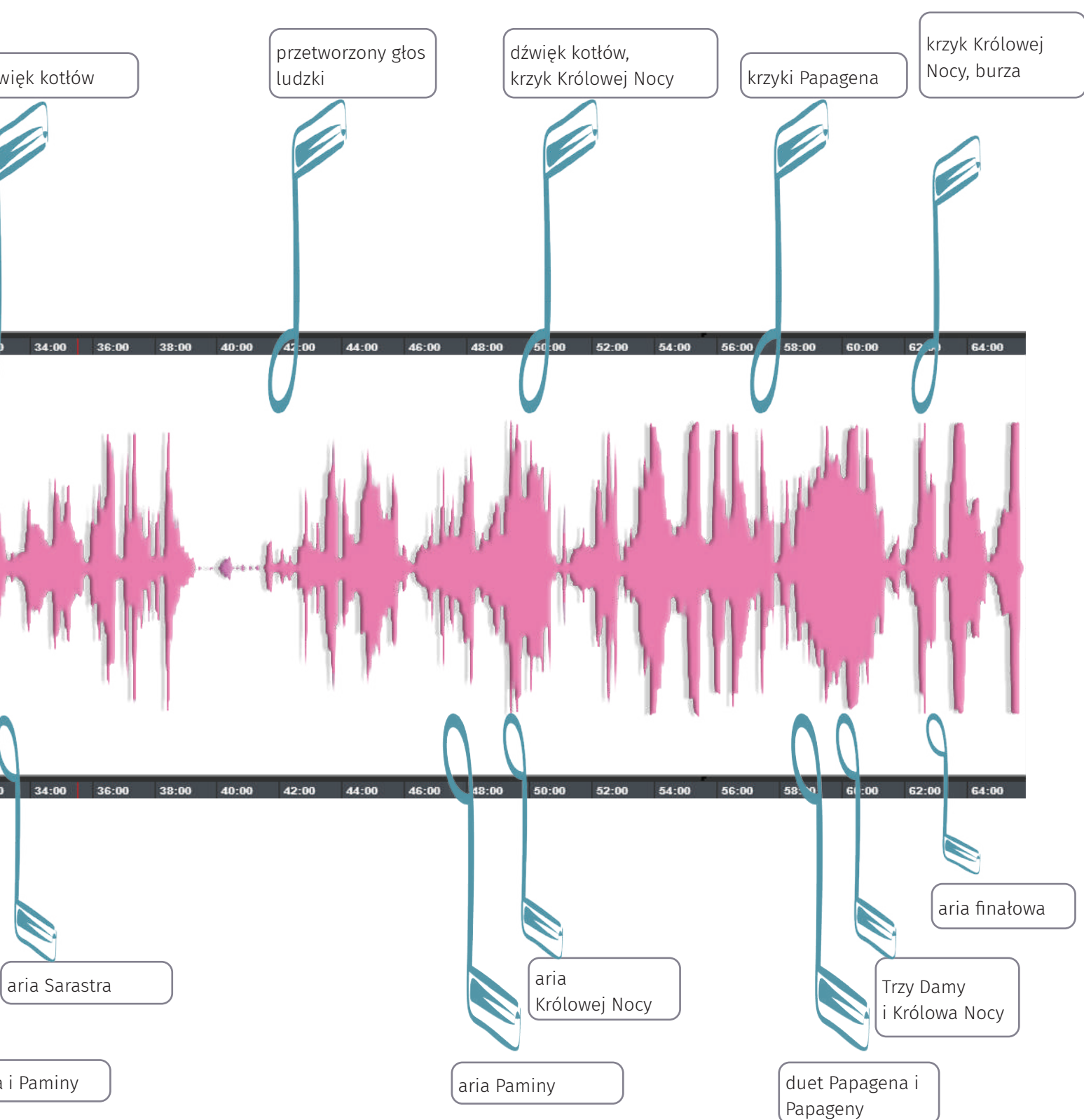
W całym przedstawieniu można zaobserwować zmienny poziom głośności. Pojawiają się zarówno melodie grane jako spokojne tła, jak i te bardziej intensywne: arie czy pojedyncze dźwięki. Zmienność ta może być wymagająca dla osób wrażliwych na bodźce słuchowe, wywoływać napięcie, niepewność, a nawet strach.

Warto podkreślić, że muzyka w spektaklu wykonywana jest na żywo, często równoległe z dźwiękami odtwarzanymi z głośników. Dzięki temu warstwa dźwiękowa jest bogata i zróżnicowana, ale dla niektórych widzów może być doświadczeniem bardzo intensywnym. Taka forma prezentacji może być szczególnie wymagająca dla osób wrażliwych na bodźce słuchowe. Jeśli głośne dźwięki są dla Ciebie niekomfortowe, dobrym rozwiązaniem jest zajęcie miejsca przy brzegu rzędów. Dzięki temu w razie potrzeby będziesz mógł łatwo i szybko opuścić salę.

Szczegółową mapę dźwiękową przedstawienia znajdziesz na następnej stronie.

MAPA DŹWIĘKÓW NA OSI CZASU SPEKTAKLU

7. MAPA TREŚCI WRAŻLIWYCH I TRUDNIEJSZYCH BODŹCÓW SENSORYCZNYCH W PRZEDSTAWIENIU

UWAGA! W tym rozdziale opisujemy po kolei każdą scenę spektaklu. Jeśli nie chcesz znać szczegółów przed obejrzeniem przedstawienia, przejdź do strony 22.

treści wrażliwe

fabuła

bodźce sensoryczne

prolog

[00:00-4:00]

Mozart wbiega na scenę. Wyjmuje gumę do żucia z buzi i przykleja ją do pianina. Wita publiczność i zaprasza na spektakl. W trakcie swojej wypowiedzi otwiera wielkie okno w pokoju. Za nim widać piękną, gwieździstą noc. Kompozytor zapowiada, że z tej nocy powstanie porywająca opowieść – opera w sześciu obrazach. Muzyk siada przy instrumentach i zaczyna grać kolejno na pianinie, dzwonkach, flecie prostym, kontrabasie i bębnach. Prezentuje Tamina, Paminę, Papagena, Śmierć, Sarastra, Damy Królowej Nocy i samą Królową. Scena kończy się, gdy Mozart sięga po flet poprzeczny – tytułowy czarodziejski flet.

Aktor wbiega na scenę z wi-downi.

Dźwięki różnych instrumen-tów, każdy o innym charak-terze:

radosny dźwięk pianina, pogodny dźwięk dzwonków, skoczny dźwięk fletu prostego, ponury dźwięk kontrabas, podniosły dźwięk pianina, barokowy dźwięk klawesy-nu, rytmiczny, groźny dźwięk kotłów, bajkowa melodia na flecie poprzecznym.

Walka Tamina z Wężem może wywołać strach.

Kłamstwo, które zostaje ukarane, może wywołać złość, poczucie sprawiedliwości lub przeciwnie – niesprawiedliwości.

Smutek, strata bliskiej osoby może wywołać współczucie, ból.

Obraz I

[4:00-22:00]

Mozart zapowiada pierwszy utwór, a Tamino śpiewa o swojej niedoli. Opowiada, że został zaatakowany przez strasznego węża. W ostatniej chwili z pomocą przychodzą mu Damy Królowej Nocy. Dzięki swoim magicznym mocom przepędzają potwora i ratują księcia. Chwilę później na scenie pojawia się kolorowy Papageno. Przedstawia się w arii. Tamino błędnie uznaje go za swojego wybawcę, a Papageno przypisuje sobie zasługę pokonania węża. Damy Królowej Nocy odkrywają kłamstwo i karzą Ptasznika milczeniem. Proszą Tamina, aby wyruszył na ratunek Paminie – córce Królowej Nocy, porwanej przez groźnego Sarastra. Księżę zgadza się pomóc, ponieważ zakochuje się w portrecie Paminy. Pojawia się Królowa Nocy. Opowiada o bólu po utracie córki i prosi Tamina o pomoc. Damy wręczają Taminowi czarodziejski flet. Tamino z Papagenem wyruszają do zamku Sarastra.

Scena może wywołać ogól-ne napięcie – dużo zmian i bodźców.

ok. 5. minuty dźwięk talerza perkusyjnego. Projekcja burzy, migoczące błyskawice
ok. 12. minuty dźwięk trójkąta i talerza perkusyjnego
Projekcja burzy, migoczące błyskawice.

ok. 22. minuty półmrok, od-głosy burzy

**treści
wrażliwe**

fabuła

**bodźce
sensoryczne**

Wtargnięcie w przestrzeń prywatną – Papageno znajduje Paminę w trakcie kąpieli.

Scena ta może wywołać śmiech albo zakłopotanie.

Miłość – pierwsze spotkanie zakochanych.

Może wywołać skrepowanie.

Obraz II

[22:00- 35:50]

Mozart zwraca się bezpośrednio do widzów i zapowiada przeniesienie akcji do zamku Sarastro. Tamino i Papageno błędzą w korytarzach zamku. Szukają Paminę. Ostatecznie postanawiają się rozdzielić. Podczas rozłąki Tamino spotyka Sarastro, a Papageno Paminę. Ptasznik tłumaczy księżniczce powód swojego przybycia i opowiada o zakochanym w niej Taminie. Księżniczka i książę spotykają się, ale szybko zostają rozdzieleni. Sarastro śpiewa o potrzebie mądrości, by mógł prowadzić kochanków do wspólnej przyszłości.

Scena może wywołać ogólne napięcie – dużo zmian i bodźców.

W scenie kilkakrotnie pojawia się półmrok.

ok. 32. minuty dźwięk bębna.

Przyciemnienie świateł. Chwilowe miganie świateł.

Obraz III

[35:50-45:30]

Mozart rozmawia z widzami. Następnie akcja ponownie przenosi się do świata opery. Papageno i Tamino zastanawiają się, jak uruchomić magię czarodziejskiego fletu. Wtedy pojawia się Sarastro i pyta, czy są gotowi podjąć niebezpieczne próby w imię miłości. Mężczyźni zgadzają się. Rozpoczyna się próba milczenia. Pamina nie rozumie, dlaczego ukochany Tamino nagle przestaje się do niej odzywać. Jest zrozpaczona i czuje się odrzucona. Tymczasem Papageno, pozostawiony sam, ulega pokusie i pod wpływem tajemniczych głosów przerywa próbę milczenia. W konsekwencji musi uciekać przed przerażającą postacią, która przypomina Śmierć.

Scena może wywołać ogólne napięcie – dużo zmian i bodźców.

Zwrot do widowni: Mozart zadaje pytania o dalsze losy bohaterów. Pytania są adresowane ogólnie, nie do konkretnych osób.

ok. 42. minuty Papageno nawołuje komputerowo przetworzony kobiecy głos

W scenie kilkakrotnie, przestraszone krzyki Papageny.

**treści
wrażliwe**

fabuła

**bodźce
sensoryczne**

Królowa Nocy prosi o zabicie Sarastra.

Temat zabójstwa może zaskoczyć, przerazić lub wzburzyć.

Obraz IV

[45:30-56:00]

Mozart rozpoczyna scenę od wyjaśnienia aktualnej sytuacji bohaterów. Pamina siedzi smutna w swoim pokoju. Nie rozumie, dlaczego ukochany książę przestał się do niej odzywać. Jest przekonana, że Tamino już jej nie kocha. Niespodziewanie pojawia się Królowa Nocy. Nakazuje córce zabić Sarastra i przekonuje, że tylko w ten sposób odzyska miłość Tamina. Pamina nie wykonuje jednak rozkazu matki. Wierzy w szczerość swojego ukochanego i odrzuca zemstę. Wkrótce kończy się próba milczenia. Tamino i Pamina wspólnie przechodzą jeszcze dwie ostatnie próby – ognia i wody. Oboje wychodzą z nich zwycięsko. Tamino w końcu potrafi zagrać na czarodziejskim flecie. Okazuje się, że jego prawdziwą moc uruchamia miłość.

Scena może wywołać ogólne napięcie – dużo zmian i bodźców.

W scenie kilkakrotnie krótki półmrok.

ok. 50. minuty podniesiony głos Królowej Nocy. Odgłos burzy. Krzyk Mozarta.

ok. 51. minuty głośny dźwięk kotłów

ok. 55. minuty dramatyczna muzyka. Dynamiczna projekcja płomieni. Czerwone migające światła. **DUŻA INTENSYWNOŚĆ BODŹCÓW**

ok. 56. minuty przejmująca muzyka. Dynamiczna projekcja fal. Półmrok (widoczne są cienie bohaterów). **DUŻA INTENSYWNOŚĆ BODŹCÓW**

Myśli samobójcze Papagena.

Temat ten może wzbudzić zaskoczenie, szok, zagubienie, lęk (dokładniejszy opis tego zagadnienia znajdziesz na s. 22).

Obraz V

[56:00-1:01:00]

Mozart wyjaśnia widzom, że prawdziwie magiczną siłą jest miłość. Papageno ucieka przed tajemniczą postacią, która przypomina Śmierć. Zrozpaczony opowiada o swojej samotności i traci nadzieję na odnalezienie ukochanej. Nagle z góry opuszcza się sznur. Papageno zakłada go sobie na szyję i postanawia odebrać sobie życie. W tej chwili pojawia się tajemnicza postać w ciemnej pelerynie. Papageno jest przekonany, że to Śmierć. Całuje nieznajomą. Po chwili okazuje się, że pod ciemnym płaszczem ukrywa się piękna Papagena. Spotkanie kończy się radosną piosenką, w której zakochani śpiewają o wspólnej przyszłości

Scena może wywołać ogólne napięcie – dużo zmian i bodźców.

ok. 57. minuty krzyki Papagena. Mechaniczny, przetworzony komputerowo głos Śmierci.

ok. 58. minuty zaskakujące pojawienie się sznura. Krzyki Papagena.

**treści
wrażliwe**

fabuła

**bodźce
sensoryczne**

Niszczycielskie pragnienie zemsty.
Może poruszać, wywoływać złość.

Obraz VI

[60:00-01:04:00]

Mozart zapowiada przeniesienie akcji do wydarzeń związanych z Królową Nocy i jej Damami. Władczyni nadal chce zniszczyć Sarastro i postanawia spalić jego zamek. Plan nie udaje się. Noc dobiega końca, a jej miejsce zajmuje dzień. Królowa Nocy wraz ze swoimi Damami znika. Na scenie pojawia się Sarastro. Mówi o wschodzie słońca, nowym dniu i zwycięstwie dobra.

Finał

[01:04:00-1:05:50]

Na scenie w oknie pojawiają się wszyscy bohaterowie i wspólnie śpiewają arię finałową. Mozart wychodzi z roli narratora. Zwraca się do widzów i wyjaśnia, że to nie on jest autorem opowiedzianej historii. Mówi, że operę „Czarodziejski flet” skomponował wybitny kompozytor – Wolfgang Amadeusz Mozart.

ok. 61 minuty dźwięk burzy.
Półmrok, migające światła.
Krzyk Królowej Nocy.

7. TRUDNE TEMATY – SCENA KRYZYSU PAPAGENA

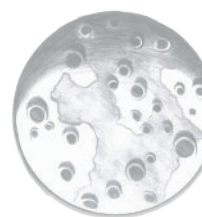
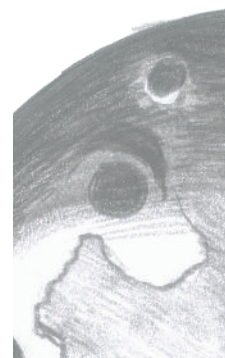
Jednym z najbardziej zaskakujących momentów przedstawienia jest scena kryzysu Papagena (Obraz V, 56:30-60:00 min.). Wymaga ona dodatkowego opisu.

Bohater, który przez większą część spektaklu żartuje, śpiewa i rozładowuje napięcie, nagle przeżywa głęboki smutek. W pewnym momencie wypowiada słowa: „Nie! Jak nie zobaczę mojej Papageny po tym, jak doliczę do trzech, to się zabiję... Śmierć! Dobrze, pocałuj mnie. Niech skończy się to moje nędzne i samotne życie.” Na scenie pojawia się również sznur, który wzmacnia dramatyczny charakter całej sytuacji. Obecność tego motywu może być szczególnie przejmująca dla opiekunów i dzieci, którzy nie spodziewają się takich treści w spektaklu dla młodej widowni.

Warto podkreślić, że wątek myśli samobójczych Papagena pochodzi z oryginalnej opery Mozarta. Twórcy spektaklu zachowali go jako ważny element historii. Dostosowali go jednak do możliwości percepcyjnych i emocjonalnych najmłodszych widzów. Scena kryzysu jest krótka, utrzymana w baśniowej konwencji. Co istotne, szybko i szczęśliwie się kończy. Papageno nie umiera. Przewycięża kryzys, odnajduje ukochaną Papagenę, a rozpacz ustępuje miejsca radości. Dzięki temu trudny temat nie dominuje całego przedstawienia. Może natomiast stać się punktem wyjścia do rozmowy z dzieckiem o samotności, rozczarowaniu, potrzebie bliskości i szukaniu wsparcia.

Taki sposób opowiadania o kryzysie jest zbliżony z opisanym we współczesnej psychologii efektem Papagena. Bohater doświadcza bardzo trudnych emocji, ale nie zostaje sam. Dostaje pomoc i wychodzi z kryzysu. Nie wybiera śmierci. Historia taka daje więc nadzieję. Nie buduje bezradności, a wręcz przeciwnie — zachęca do szukania pomocy. (Źródło: A. Kwiatkowa, *Między Werterem a Papageno, czyli jak informować o samobójstwie, aby nie szkodzić*, „Dyskurs & Dialog” 2019, nr 2, s. 21-29.)

Każdy z nas może pomóc osobie w kryzysie. Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o tym, jak wspierać dzieci i młodzież w doświadczaniu trudniejszych emocji, możesz sięgnąć po poradnik „Pierwsza pomoc emocjonalna” fundacji Życie Warto Jest Rozmowy. Poradnik w wersji elektronicznej jest dostępny bezpłatnie tu: <https://zwjr.pl/artykuly/pierwsza-pomoc-emocjonalna>

8. CZY PRZEDSTAWIENIE JEST DOSTĘPNE DLA WIDZÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI?

Przedstawienie jest dostępne dla widzów o szczególnych potrzebach:

a) osób z trudnościami w obszarze poruszania się:

Duża Scena, na której prezentowany jest spektakl „Czarodziejski flet”, jest dostępna dla osób z trudnościami w obszarze poruszania się. Widzowie mogą skorzystać z windy w asyście pracownika obsługi widowni. Winda dojeżdża na poziom szatni oraz widowni Dużej sceny. Część miejsc na widowni można zająć bez konieczności pokonywania schodów – wózkiem można podjechać do rzędów 1-8. Liczba miejsc dla osób poruszających się na wózku jest ograniczona, warto więc zgłosić ten fakt podczas rezerwacji biletów.

b) osób z trudnościami w obszarze widzenia:

Spektakl ma opracowaną audiodeskrypcję, z której można skorzystać podczas prezentacji przedstawienia. Autorką audiodeskrypcji jest Marta Kurowska. Spektakle z audiodeskrypcją są oznaczone w repertuarze skrótem AD. Grupy zorganizowane mogą również zamówić audiodeskrypcję w wybranym terminie prezentacji – możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

W wybranych terminach widzom z trudnościami w obszarze widzenia proponujemy touch-tour – oprowadzanie dotykowe z audiodeskrypcją na żywo. Touch-tour pozwala poznać przestrzeń, elementy scenografii oraz rekwizyty do spektaklu „Czarodziejski flet”. Chęć udziału w oprowadzaniu możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności – Marcie Kurowskiej.

Osobom słabowidzącym polecamy miejsca w pierwszych rzędach – tak, aby mogły lepiej dostrzec szczegóły inscenizacji. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

c) osób z trudnościami w obszarze słyszenia:

Przedstawienie jest barwne i ciekawe w warstwie wizualnej, a działania i emocje postaci – wyraziste. Spektakl jest tłumaczony na Polski Język Migowy. Przedstawienia tłumaczone na Polski Język Migowy są oznaczone w repertuarze skrótem PJM. Grupy zorganizowane mogą również zamówić tłumaczenie w wybranym terminie prezentacji (w miarę dostępności tłumacza PJM). Możesz zgłosić taką potrzebę z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

Ze względu na znaczną ilość tekstu oraz niektóre trudniejsze znaki migowe, przedstawienie polecamy dzieciom, które ukończyły 10 lat.

Osobom z niepełnosprawnością słuchu rekomendujemy miejsca w środkowych rzędach, na podwyższeniu – tak, aby mogły objąć wzrokiem zarówno scenę, jak i tłumacza PJM. Możesz zgłosić taką potrzebę podczas rezerwacji biletów.

d) osoby z trudnościami w obszarze rozumienia:

Przedstawienie jest dostępne dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną. Spektakl operuje teatralną metaforą, która jest zrozumiała dla widzów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. Tekst, który odgrywa w opowieści znaczącą rolę, jest przystępny, ale nie można go określić jako łatwy. W spektaklu wiele ważnych informacji przekazywanych jest poprzez arie. Nadążenie za dynamicznie śpiewanymi, stylizowanymi na operowe, kwestiami, może sprawić trudności niektórym widzom. Dodatkowo w przedstawieniu pojawiają się zwroty związane z teorią muzyki (np. meloman, ton, tryton, aria), a także wyrażenia nawiązujące do języków obcych (np. „aria heroica”).

Widzowie o szczególnych potrzebach mogą skorzystać z asysty w dotarciu do budynku Teatru z taksówki lub najbliższych przystanków komunikacji miejskiej. Potrzebę asysty możesz zgłosić z wyprzedzeniem specjalistce ds. dostępności.

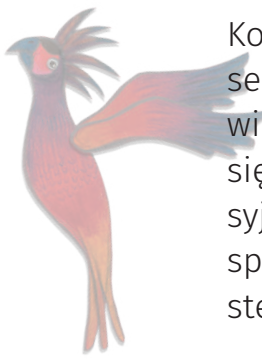
9. CZY PRZEDSTAWIENIE JEST ODPOWIEDNIE DLA WIDZÓW NEURORÓŻNORODNYCH?

„Czarodziejski flet” jest spektaklem muzycznym pełnym koloru, ruchu i humoru. To swobodna adaptacja klasycznej opery Mozarta dla widzów w każdym wieku.

Akcja toczy się bardzo szybko. W wielu scenach występuje więcej postaci i każda z nich wykonuje w tym samym czasie inne działania. Te momenty rozpraszają uwagę, stawiają przed widzem wiele punktów skupienia. Osoby wrażliwe i takie, które potrzebują więcej czasu na przetworzenie informacji, mogą odczuwać frustrację i zagubienie. Twórcy przedstawienia pozostawiają jednak kilka chwil na odpoczynek i regulację emocji. Pomocna w rozładowaniu napięcia jest przestrzeń pokoju Mozarta oraz sam kompozytor. Bohater ten pełni rolę przewodnika. Zapowiada kolejne wydarzenia i wyjaśnia wybrane sceny. W momentach jego wypowiedzi światło na scenie staje się spokojniejsze i cieplejsze, co może działać wyciszająco.

Mozart nawiązuje również kontakt z widzami. Po intensywnych scenach zadaje pytania — na przykład: „Czy Tamino i Pamina jeszcze się spotkają? Czy Papageno znajdzie swoją Papagenę?”. Nie są one skierowane do konkretnych osób, wywołują często spontaniczne reakcje widowni. Dla części odbiorców takie momenty mogą być angażujące i ekscytujące, dla innych – nieco zaskakujące lub niekomfortowe.

Kompozycja spektaklu jest harmonijna, jednak intensywność bodźców sensorycznych może być dla niektórych widzów wyzwaniem. W przedstawieniu jest wiele dźwięków, światła i kolorów. Głośne dźwięki pojawiają się często i gwałtownie, bez zapowiedzi (okrzyki, dźwięk talerza perkusyjnego, odgłosy burzy i in.). Zdziwienie wywołać może również operowy sposób śpiewania aktorów. Kolory scenografii oraz kostiumów są wyraziste i kontrastowe. Dekoracje zmieniają się dynamicznie.

Odbiór spektaklu zachęca widzów do pewnej elastyczności poznawczej i korzystania z wyobraźni. Nie wszystkie miejsca akcji są pokazane w realistyczny sposób. Zamek Sarastra, las czy świątynia powstają dzięki pojedynczym elementom dekoracji (np. tła-projekcji), światłu oraz działaniom aktorów. Obowiązuje zasada umowności – dzięki wyobraźni widz samodzielnie dopowiada sobie część świata przedstawionego.

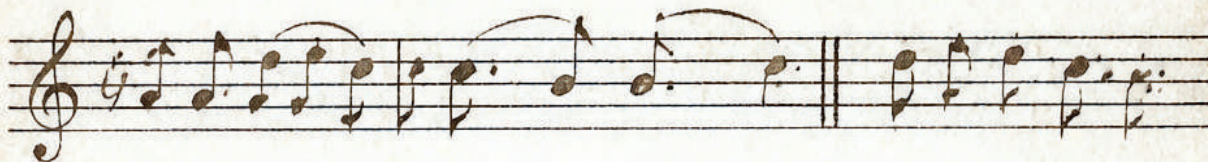
W toku narracji kilka razy pojawiają się słowa i zwroty związane z teorią muzyki, na przykład „meloman”, „ton”, „tryton”, „aria”, a także wyrażenia nawiązujące do języków obcych, na przykład „aria heroica”.

Przedstawienie obfituje w napięcia i silne emocje bohaterów. W historii pojawiają się tematy miłości, zdrady, samotności, śmierci oraz konieczności podejmowania trudnych decyzji. Nie wszystkie postaci okazują się takie, jakimi wydają się być. Królowa Nocy początkowo wzbudza zaufanie, natomiast Sarastro przedstawiany jest jako groźny przeciwnik. Z czasem role te odwracają się. Zrozumienie motywacji niektórych bohaterów może wymagać dodatkowej uwagi. Mimo licznych napięć historia kończy się w sposób jednoznaczny – dobro zwycięża, a najważniejsze konflikty zostają rozwiązane.

Bodźce sensoryczne oraz treści wrażliwe szczegółowo omawiamy w rozdziałach „Światła i dźwięki spektaklu” na stronie 14 oraz „Mapa treści wrażliwych i bodźców sensorycznych w przedstawieniu” na stronie 18.

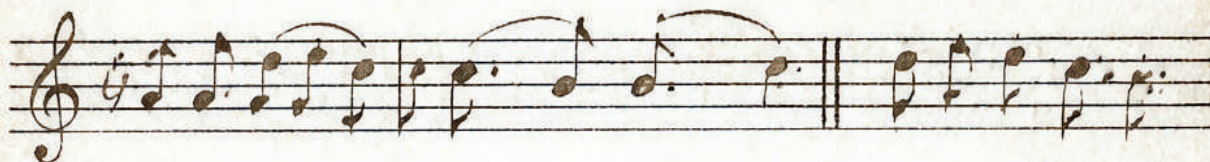
10. W JAKI SPOSÓB RODZIC LUB NAUCZYCIEL MOŻE WESPRZEĆ WIDZÓW W ODBIORZE I ROZUMIENIU SPEKTAKLU?

Przed wizytą w teatrze możesz:

- ♪ zapytać dziecko, czy wie czym jest opera. Jeśli to pojęcie jest nieznane, możesz je krótko wyjaśnić,
- ♪ przygotować dziecko, że aktorzy będą śpiewali w sposób operowy,
- ♪ zwrócić uwagę, że niektóre sceny lub wydarzenia mogą dziać się bardzo szybko – a przez to mogą sprawić trudność w śledzeniu tego, co istotne,
- ♪ zarysować bieg historii, która pojawi się w spektaklu – jest zgodna z dziełem Mozarta,
- ♪ uprzedzić dziecko, że w spektaklu pojawiają się trudne, operowe słowa i obcojęzyczne lub obcojęzycznie brzmiące zwroty – „meloman”, „audiofil”, „tryton”, „aria”, „ton”, „Aria Heroica!”, „Energio metafizicco!”, „Dolce simo afetuoso cantabile!” , „Aria Belissimo Nero”, „Dueto Baletto”, „Tranquillo Maestroso”, „Silenzio prego”, „Mamma Mia!”, „ćwirczissimo” i in. – warto wytłumaczyć ich znaczenie,
- ♪ poprosić dziecko, by spróbowało zapamiętać sceny, które są dla niego trudniejsze lub niezrozumiałe – może np. ścisnąć Cię w tych momentach za rękę. Po spektaklu będziecie mogli do nich wrócić i porozmawiać.

Po spektaklu możesz w bezpiecznej przestrzeni porozmawiać z dzieckiem na wiele tematów:

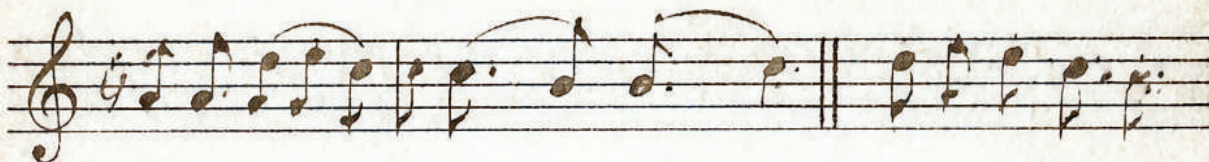
1. O spektaklu:

- 🎵 czy po spektaklu bardziej chce Ci się rozmawiać czy odpocząć?
- 🎵 dźwięk którego instrumentu najlepiej zapamiętałeś? Z jaką postacią go kojarzysz?
- 🎵 co sprawiło, że czarodziejski flet zadziałał?
- 🎵 jakie kolory, kostiumy albo sceny najbardziej zapadły Ci w pamięć?

2. O dziecku i jego doświadczeniach:

- 🎵 którego bohatera polubiłeś najbardziej? Możesz powiedzieć dlaczego...
- 🎵 co najbardziej rozśmieszyło Cię w spektaklu?
- 🎵 czy zawsze z łatwością przychodzi mówienie o swoich uczuciach?
- 🎵 czy wsparcie i obecność drugiej osoby mogą być pomocne/mogą coś zmienić?
- 🎵 czy muzyka towarzyszy Ci różnych sytuacjach w życiu? Czy muzyka potrafi zmienić nastrój?

Po obejrzeniu spektaklu możesz też poprowadzić całą lekcję/dyskusję problemową. Przykłady tematów:

1. Czy zawsze warto ufać pierwszemu wrażeniu? (bohaterowie: Królowa Nocy i Sarastro)
2. Muzyka ma moc – poczućmy i porozmawiajmy o emocjach.
3. Czy odwaga oznacza brak strachu? (bohaterowie: Tamino i Pamina)
4. Z każdej sytuacji jest wyjście. Jak, gdzie i dlaczego warto szukać wsparcia w trudnych sytuacjach (problem Papagena)

Możesz również poprosić dziecko, aby narysowało to, co widziało na scenie. To także może być inspirujący początek rozmowy.

SŁOWNICZEK TRUDNIEJSZYCH POJĘĆ

AUDIODESKRYPCJA – słowny opis warstwy plastycznej spektaklu, dostępny dla osób z trudnościami w obszarze widzenia. W repertuarach i na stronie internetowej audiodeskrypcja jest określona skrótem AD. Podczas przedstawienia osoby, które potrzebują audiodeskrypcji, odsłuchują ją na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor opisuje jak wygląda scenografia, kostiumy oraz działania aktorów. Audiodeskrypcja nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą jej. Podczas warsztatów prowadzimy audiodeskrypcję na żywo – prowadzący opisują na głos wygląd osób, przedmiotów i działań.

DOSTĘPNOŚĆ – możliwość skorzystania z różnych miejsc i wydarzeń bez ograniczeń. Dostępność obejmuje obszary widzenia, słyszenia, poruszania się, rozumienia i czucia. Dzięki odpowiednio zaplanowanym wydarzeniom oraz wykorzystanym technologiom i udogodnieniom w spektaklach, warsztatach i oprowadzaniach mogą wziąć udział m.in. osoby z niepełnosprawnościami, neuroróżnorodne, seniorzy, rodzice małych dzieci i wiele innych grup. Nie tworzymy osobnych wydarzeń, ale dbamy o to, byśmy mogli wspólnie doświadczać teatru.

NAPISY DO SPEKTAKLI – są to napisy w języku polskim, które wyświetlamy podczas wybranych wydarzeń. Napisy służą głównie osobom g/Głuchym i słabosłyszącym. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnością słuchu znają Polski Język Migowy i to właśnie napisy pomagają im w poznaniu treści wydarzenia. Podczas spektaklu napisy są wyświetlane na ekranach, umieszczonych z boku sceny. Ekran nie zastępuje obrazu, ani nie przeszkadza w odbiorze. Na ekranach, poza kwestiami postaci, autor napisów wyświetla również opisy najważniejszych dźwięków w spektaklu lub rodzaj muzyki, która towarzyszy scenie.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ – określenie na różne funkcjonowanie ludzkich mózgów w takich obszarach, jak uczenie się, kontakty społeczne, skupienie uwagi, przeżywanie i okazywanie emocji, i wielu innych. Może obejmować osoby w spektrum autyzmu, spektrum ADHD, wysoko wrażliwe, w kryzysach zdrowia psychicznego. Neuroróżnorodność odchodzi od wcześniejszych koncepcji zaburzeń rozwojowych lub czynników środowiskowych. Zwraca uwagę na naturalne różnice między ludźmi oraz empatię i komunikację, dzięki którym możemy razem funkcjonować.

POLSKI JĘZYK MIGOWY – język, którym posługują się osoby g/Głuche. Jest to system znaków – gestów, które odpowiadają słowom i zwrotom w języku polskim. Dodatkowo w Polskim Języku Migowym istnieją znaki, które odpowiadają pojedynczym literom alfabetu i cyfrom. Polski Język Migowy ma swoją własną gramatykę, różną od gramatyki języka polskiego. Gdy w repertuarze lub na stronie internetowej zobaczysz skrót PJM to znaczy, że podczas spektaklu lub warsztatu będzie obecny tłumacz Polskiego Języka Migowego. Tłumacz będzie tłumaczyć wydarzenie lub pomoże w komunikacji z osobami g/Głuchymi.

TEKST OBJAŚNIAJĄCY – dodatkowy tekst, który towarzyszy spektaklowi. Wspiera osoby z trudnościami w obszarze rozumienia w interpretacji metafor teatralnych, rozumieniu trudniejszych słów lub podążaniu za fabułą – w przypadku retrospekcji lub wielu wątków. Podczas spektakli teatralnych osoby, które potrzebują tekstu objaśniającego, odsłuchują go na specjalnych odbiornikach ze słuchawkami. Lektor podpowiada znaczenie słów, obrazów i sytuacji, łączy wydarzenia i jest przewodnikiem po świecie przedstawienia. Tekst objaśniający nie przeszkadza osobom, które nie korzystają z tego udogodnienia – nie słyszą go.

KONTAKT

Jeśli chcesz kupić bilet na przedstawienie „Czarodziejski flet”, możesz skontaktować się z pracownikami Biura Organizacji Widowni:

nr telefonu: 71 335 49 11 lub 71 335 49 12 lub 71 335 49 49

e-mail: widownia@teatrlalek.wroclaw.pl

Pracownicy Biura Organizacji widowni pomogą Ci wybrać odpowiednie miejsce oraz kupić bilet. Pracownicy Biura Organizacji Widowni pracują od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Jeśli potrzebujesz informacji o dostępności przedstawienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, tłumaczenia PJM lub asysty, możesz skontaktować się z Martą Kurowską, specjalistką ds. dostępności i edukacji:

nr telefonu: 71 335 49 09 lub 504 54 74 26 (tylko sms)

e-mail: marta.kurowska@teatrlalek.wroclaw.pl

Specjalistka do spraw dostępności i edukacji pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-16.00 oraz podczas wybranych dostępnych wydarzeń.

Tekst: Agata Szarecka

Autor plakatu: Robert Romanowicz

Projekt graficzny: Robert Maniak

W przedprzewodniku wykorzystano projekty wizualizacji do spektaklu „Czarodziejski flet”, których autorem jest Marek Żakostelecki.

Zdjęcia: Karol Krukowski, Robert Maniak

Konsultacja: Lidia Kurczaba

Przedprzewodnik do spektaklu „Czarodziejski flet” powstał w ramach zadania „Teatr wrażliwy. Poprawa dostępności oferty i wydarzeń Wrocławskiego Teatru Lalek”.

Środki na realizację zadania pochodzą z projektu „Projektowanie Uniwersalne Kultury – dostępność w instytucjach kultury” prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności”, priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

